

Raadsvoorstel

Onderwerp: Najaarsnota 2023
Datum: 29 november 2023
Agendapunt: 11
Behandeling: Ter bespreking in het raadsoverleg
Portefeuille-
houder(s): Wethouder E. Dijkhuis
Steller: Peter Meijer: p.meijer@hethogeland.nl
Zaaknummer: Z.HHL.080088

1. Samenvatting

De Najaarsnota 2023 is de tweede bestuursrapportage van dit jaar. Deze nota schetst de financiële bijstellingen van de budgetten in de aanloop naar de rekening 2023. Het saldo van de nota bestaat uit verschillende voordelige en nadelige bijstellingen. Per saldo resulteert een positief saldo van ruim € 6 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere OZB opbrengsten en meer inkomsten in het kader van verstrekte omgevingsvergunningen. Ook kunnen er een aantal stelposten vrijvallen.

De behandeling in uw raad staat geagendeerd voor 13 december a.s.

Middels dit voorstel neemt u kennis van de financiële voortgang binnen de verschillende programma's en stelt u de benodigde financiële middelen voor 2023 beschikbaar.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

Wij stellen u voor:

- de mutaties in de najaarsnota vast te stellen en
- deze per saldo te muteren op de Algemene Reserve;

3. Inleiding

Deze Najaarsnota is de tweede bestuursrapportage van dit jaar. De nota is geen beleidsinhoudelijke voortgangsrapportage, maar voornamelijk een financiële bijstelling van de budgetten in de aanloop naar de rekening 2023. De voorgestelde mutaties in deze nota bestaan uit verschillende voordelige en nadelige bijstellingen. Per saldo presenteren we een positief saldo van ruim € 6 miljoen.

Wij zullen in het begin van 2024 een separaat voorstel aan u voorleggen met daarin de over te hevelen budgetten naar 2024. Deze verwachte budgettaire afwijkingen vindt u in deze nota nog niet terug. Achterliggende reden ligt in de 'timing' van de voorstellen voor overheveling. Een beoordeling van de overheveling in oktober leidt tot erg veel bijstellingen en correcties bij de vaststelling van de jaarstukken. Dit vinden wij niet wenselijk.

In november is de begroting 2024 vastgesteld met een actualisatie van onze beleidsplannen en een eerste vertaling van het collegeprogramma. In de laatste fase van de opstelling van de begroting is ook reeds gestart met de opstelling van deze najaarsnota. Om te voorkomen dat we de beleidsteksten uit de begroting herhalen en gezien de korte tijd die er zit tussen de

begroting en de najaarsnota, is er in de nota P&C uit 2018 voor gekozen de najaarsnota een technisch karakter te geven. Concreet betekent dit dat we ons concentreren op de benodigde bijstellingen van de budgetten in 2023, met een korte toelichting op de achterliggende oorzaken. Dit doen we ook in de aanloop naar de opstelling van de jaarstukken over 2023.

4. Financiële uitkomsten

In deze nota zien we een aantal grote mutaties, die grotendeels het saldo van de nota bepalen. Deze grotere mutaties betreffen voornamelijk exogene ontwikkelingen. Uiteraard zijn er ook veel kleinere afwijkingen opgenomen, zoals dat gebruikelijk is in de najaarsnota. In de nota sorteren we immers voor op de jaarstukken van 2023. Budgetafwijkingen die we nu constateren, stellen we zoveel mogelijk bij. Hierdoor zullen de afwijkingen in de jaarstukken beperkter van omvang zijn.

In de onderstaande tabel ziet u een samenvatting van de ontwikkeling van het begrotingssaldo voor het huidige boekjaar:

Ontwikkeling begrotingssaldo 2023	
Bedragen x € 1000,-	
Primitieve begroting	347
Saldo voorjaarsnota	2.626
Saldo najaarsnota	6.057
Saldo na najaarsnota	9.030

In de bovenstaande tabel ziet u dat het reeds positieve saldo van de primitieve begroting door de mutaties uit deze najaarsnota een groter positief saldo geeft. Dit heeft voornamelijk te maken met een aantal exogene ontwikkelingen. De meest in het oog springende hierbij zijn de OZB op niet woningen, de omgevingsvergunningen en de WMO. Ook stellen wij voor een aantal stelposten voor 2023 vrij te laten vallen. Dit betreft het restant van de stelpost voor loon- en prijscompensatie, de stelpost voor fluctuaties in de opbrengsten van onze lokale heffingen. Tenslotte stellen we voor een aantal taakstellingen af te ramen. Dit betreft grotendeels de taakstelling op de jeugdzorg. Gezien de realisaties tot nu toe, verwachten wij niet dat deze taakstelling voor 2023 wordt gerealiseerd.

De structurele effecten uit deze nota zijn reeds verwerkt in de begroting 2024. Deze nota heeft daarmee geen effect op het saldo van de begroting 2024, zoals u die onlangs heeft vastgesteld.

In de onderstaande tabel ziet u de belangrijkste mutaties uit de voorliggende nota:

Samenvatting mutaties najaarsnota	
Bedragen x € 1000,-	
<i>Voordelig:</i>	
Algemene Uitkering	303
Stelposten	473
Rente en dividend	792
OZB	1.000
Afvalstoffenheffing	271
Stelpost fluctuaties lokale heffingen	1.000
Stelpost loon/prijscompensatie	1.186
Omgevingsvergunningen	1.169

Verkoop grond	115
Verkoop materieel	135
WMO	1.118
IOAW/IOAZ	167
Publiek vervoer	100
Scholenprogramma	288
Overige mutaties per saldo	106
Totaal voordelig	8.223

Nadelig:

Taakstellingen	251
Jeugd (incl. Taakstelling)	902
Arbo	150
Volkskredietbank	153
Parkeren WEC	110
Omgevingswet	125
Verkiezingen	150
Nieuwbouw gemeentehuis	100
Afboeken boekwaarde school	225
Totaal nadelig	2.166

Saldo najaarsnota	6.057
--------------------------	--------------

Zoals u ziet liggen de grootste effecten op het terrein van de inkomsten in het kader van de OZB en de omgevingsvergunningen, een voordeel op de WMO en de mutatie op de taakstellingen voor 2023. Voor een uitgebreid overzicht van de voorgestelde mutaties verwijzen wij u naar de bijlage van deze nota. Een nadere toelichting op de mutaties groter dan € 40.000 vindt u in de inleiding en in de verschillende programma's van de nota.

Naast de belangrijkste mutaties die u in bovenstaande tabel ziet, zijn er ook een aantal ontwikkelingen die niet van invloed zijn op het begrotingssaldo, maar die wel van belang zijn voor de bespreking van deze nota.

Energietoeslag

Bij de vaststelling van de jaarstukken over 2022 heeft u besloten het voorschot op de energietoeslag voor 2023 van ruim € 1 miljoen te bestemmen voor de uitbetaling van de energietoeslag in 2023. Inmiddels hebben wij een schrijven van het ministerie gekregen waarin de te ontvangen energietoeslag voor 2023 wordt gemeld. Daarbij is ook de compensatie voor het tekort van 2022 betrokken. Per saldo leiden de te ontvangen bedragen en de verwachte kosten tot een verwacht tekort van ca. € 59.000 in 2023. Dit tekort kan worden gedekt uit het gereserveerde voorschot bij de jaarstukken 2022.

Opvang Oekraïners

Voor de opvang van Oekraïners is voor 2023 weer een aanvraag gedaan bij het Rijk voor de bekostigingsregeling 'Opvang ontheemden Oekraïne'. Wij verwachten van het ontvangen bedrag ad € 4,6 miljoen ca. € 2,5 miljoen over te houden. Wij stellen u voor om het overschot te bestemmen in de reserve 'Opvang Vluchtelingen'. Het effect op deze nota is daarmee budgetneutraal.

Bij de jaarrekening 2023 zullen we definitief bepalen wat het overschot is en aan u voorleggen hoe we dit willen bestemmen.

CDOKE middelen (Tijdelijke Regeling 'Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid')

Het Rijk heeft geld beschikbaar gesteld voor personele inzet om plannen voor verlaging van CO₂ te ontwikkelen en uit te voeren (CDOKE). Dat betekent dat wij jaarlijks een bedrag van ca. € 943.000 van het Rijk ontvangen. Deze middelen mogen we structureel in de begroting opnemen. In het voorjaar 2024 is er een programma of project waarin activiteiten, capaciteit en samenhang tussen programma's en thuisteam is uitgewerkt, met een bijbehorende begroting voor 2024. Dan zullen wij u ook vragen om benodigde middelen voor 2024 beschikbaar te stellen.

Inhoudelijk zijn we reeds gestart met een aantal grotere onderwerpen. Dit betreft het energieloket, de warmtetransitie en netcongestie. Daarvoor vragen wij u in deze nota € 175.000 beschikbaar te stellen. Het restant van de CDOKE middelen blijven we reserveren op de stelposten ter dekking van nadere invulling van het programma.

5. Algemene Reserve

Essentieel onderdeel van de begroting is de paragraaf 'Risicobeheersing en weerstandsvermogen'. Zoals bij de opstelling van de begroting 2024 bleek, is de omvang van de reserves ruim voldoende om de risico's te kunnen opvangen. Wij stellen voor het positieve saldo van deze nota aan de algemene reserve toe te voegen. Daarmee zal de reservepositie en dus het weerstandsvermogen verder groeien.

6. Conclusie

Zoals u ziet geeft deze najaarsnota een behoorlijk positief saldo. Deze wordt door een beperkt aantal autonome ontwikkelingen veroorzaakt. Gezien de omvang van het saldo van deze nota heeft deze ook invloed op ons beschikbare weerstandsvermogen, zoals dit is beschreven in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en Risicomanagement' in de begroting 2024. Er zijn echter op de langere termijn grote risico's, zoals de herijking van het gemeentefonds, de door het rijk gewenste nieuwe financieringsmethodiek en de realisatie van de opgenomen taakstellingen. Ook staan we voor diverse grote maatschappelijke opgaven, waarvoor we de nodige middelen zullen moeten vrijmaken. Een Algemene Reserve van een goed niveau is daarom geen overbodige luxe.

Bijlage:

Najaarsnota 2023

Winsum, 14 november 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding